

Riktlinjer beslutade av styrelsen den 14 mars 2016
Reviderade 2017-05-29 och 2018-03-12

Finansinspektionen
P.O. Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Riktlinjer för bestämmande av sanktionsavgift för överträdelser av lagen om handel med finansiella instrument

1 Bakgrund

Regler om anmälningsskyldighet för innehavare av aktier och vissa andra finansiella instrument som avser ett bolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad finns i 4 kap. lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument (LHF), så kallade flaggningsregler. Vid överträdelse av flaggningsreglerna ska Finansinspektionen besluta om att ta ut en sanktionsavgift av den som inte i rätt tid fullgör skyldigheten att göra anmälan om innehavsförändringar i aktier upptagna till handel samt vissa andra finansiella instrument till Finansinspektionen, så kallad flaggning. Finansinspektionen ska även besluta om att en sanktionsavgift ska tas ut av en emittent som inte i rätt tid offentliggör uppgifter om bolagshändelser som medför förändringar i det totala antalet aktier eller röster. Om en sådan förändring leder till att en aktieinnehavare passerar en flaggningsgräns, ska en sanktionsavgift tas ut av den som inte anmäler detta i tid. Sanktionsavgiftens storlek ska fastställas enligt 6 kap. 3 b–3 f §§ LHF.

Dessa riktlinjer ska tillämpas på överträdelser som äger rum från och med den 1 februari 2016 och ersätter då riktlinjerna daterade den 9 september 2011 (FI Dnr 11-9242). Äldre riktlinjer ska tillämpas på överträdelser som ägt rum före den 1 februari 2016.

Sådana omständigheter som Finansinspektionen ska beakta vid bedömningen av en överträdelse anges i 6 kap. 3 d–3 f §§ LHF. Det som anges utgör en exemplifierande uppräkningslista och en utgångspunkt är att det ska göras en sammanvägd bedömning av de olika omständigheterna i det enskilda fallet (prop. 2015/16:26 s. 106).

Finansinspektionen har möjlighet att helt eller delvis efterge sanktionsavgiften om överträdelsen är ringa, ursäktlig eller om det annars finns särskilda skäl (6 kap. 3 g § LHF).

2 Omständigheter som ska beaktas vid beslut om sanktionsavgifter

När Finansinspektionen beslutar om en sanktion mot en fysisk eller juridisk person ska inspektionen enligt 6 kap. 3 d § LHF ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den pågått. Särskild hänsyn ska tas till

överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar.

I försvårande riktning ska beaktas om den juridiska eller fysiska personen tidigare har begått en överträdelse. Vid denna bedömning bör särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och den tid som har gått mellan de olika överträdelserna (6 kap. 3 e § första stycket LHF).

I förmildrande riktning ska beaktas om den juridiska eller fysiska personen i väsentlig mån genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och den juridiska personen snabbt upphört med överträdelsen eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen (6 kap. 3 e § andra stycket LHF).

När sanktionsavgiftens storlek fastställs, ska enligt 6 kap. 3 f § hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 3 d och 3 e §§ samt till den juridiska eller fysiska personens finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som den juridiska eller fysiska personen gjort till följd av regelöverträdelsen.

3 Riktlinjer för bestämmande av sanktionsavgift

När Finansinspektionen prövar ett flaggningsärende ska det först konstateras om en överträdelse av flaggningsreglerna har skett. Därefter fastställs avgiftens storlek, varvid Finansinspektionen ska bedöma vilka omständigheter som är hänförliga till själva överträdelsen och därefter sådana försvårande och förmildrande omständigheter som inte är hänförliga till själva överträdelsen. De omständigheter som anges i lagstiftningen utgör en exemplifierande uppräkningslista av vilka omständigheter som ska beaktas.¹ Vidare ska hänsyn tas till den juridiska eller fysiska personens finansiella ställning och eventuell vinst som gjorts till följd av regelöverträdelsen. Till sist ska Finansinspektionen pröva om överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller om det annars finns särskilda skäl att efterge avgiften helt eller delvis.

Finansinspektionen bedömer att det är lämpligt att använda en schablonmodell som utgångspunkt vid fastställande av sanktionsavgiftens storlek.

¹ Prop. 2015/16:26 s. 106.

Grundavgifter – intervaller för tidsvärdesbedömning

Försening i handelsdagar	1	2	3	4	5	6–10	11–20	21–40	> 40 dagar*
Avgift för fysisk person (kronor)	25 000	30 000	35 000	40 000	50 000	60 000 – 80 000	80 000 – 100 000	100 000 – 200 000	200 000 – högsta avgift
Avgift för juridisk person (kronor)	50 000	60 000	70 000	80 000	100 000	150 000 – 300 000	300 000 – 600 000	600 000 – 1 000 000	1 000 000 – högsta avgift

* Flaggnings har skett efter mer än 40 handelsdagar alternativt inte skett överhuvudtaget.

Beräkningsfaktorer

Flaggning är genomförd den dag som en fullständig anmälan kommit in till Finansinspektionen.

Tabellen ”Grundavgifter – intervaller för tidsvärdesbedömning” bör användas som utgångspunkt där förseningen i antal handelsdagar blir vägledande för överträdelsens allvarlighet.

Exempel på omständigheter som bör föranleda en höjning av grundavgiften med åtminstone 50 procent, dock alltid inom den begränsning som framgår av 6 kap. 3 b § LHF:

- Innehavsförändringen har inneburit att mer än en flaggningsgräns har passerats (uppifrån eller nerifrån).
- Ett väsentligt marknadsintresse för att flaggning skulle ha skett i rätt tid har förelegat.
- Det föreligger försvårande omständigheter enligt 6 kap. 3 e § första stycket LHF som inte har med själva överträdelsen att göra.

Exempel på omständigheter som bör föranleda en minskning av grundavgiften med åtminstone 50 procent, dock ska avgiften lägst uppgå till 15 000 kronor:

- Innehavsförändringen har avsett placering av medel i en värdepappersfond eller i en specialfond vars fondbestämmelser inte medger undantag från 5 kap. 20 § lagen (2004:46) om värdepappersfonder.
- Innehavsförändringen har avsett aktier som ägs av ett försäkringsbolag inom ramen för en kapitalförsäkring.
- Innehavsförändringen har inträtt efter ett offentliggörande av bolagshändelser enligt 4 kap. 9 § LHF.
- Det har saknats ett marknadsintresse för att flaggning skulle ha skett i rätt tid.
- Innehavsförändringen har rört tillämpningen av tekniskt komplicerade flaggningsregler för att beräkna rösträtter för andra finansiella instrument än aktier.
- Det föreligger förmildrande omständigheter enligt 6 kap 3 e § andra stycket LHF som inte har med själva överträdelsen att göra.

4 Riktlinjer för eftergift av sanktionsavgift

Enligt 6 kap. 3 g § LHF får sanktionsavgiften efterges helt eller delvis om överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller om det annars finns särskilda skäl.

Skäl till eftergift kan exempelvis vara om

- den anmälningsskyldige för samma innehavsförändring har påförts sanktionsavgift enligt lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning,
- avgiften kan anses oskäligt hög med hänsyn till den enskildes ekonomiska förhållanden, eller
- innehavsförändringen inte har anmälts i rätt tid beroende på omständigheter som den anmälningsskyldige inte rimligen kunnat råda över eller förutse.

Dokumentnamn
Flaggningsriktlinjer_sanktionsavgift
Diarienummer
FI Dnr 16-2956, revidering 17-5044 och 18-3836
Handläggare (Namn, Område, Avdelning,)
Lina Berwick, Marknader, jurist Kapitalmarknadsrätt
Beslutsfattare (Namn, Befattning, Avdelning)
Styrelsen
Gd (formella ändringar enligt arbetsordning 2017-04-24)
Gd (formella ändringar enligt arbetsordning 2018-01-23)

Beslutsdatum
2016-03-14
Ikraftträdandedatum
2016-03-14
Revidering 2017-05-29
Revidering 2018-03-12
Upphävandedatum

Syfte
Att fungera som vägledning vid bestämmandet av sanktionsavgift för överträdelser av flaggningsreglerna i de fall överträdelserna har ägt rum från och med den 1 februari 2016.
Hänvisning till externa krav som föranlett styrdokumentet
4 och 6 kap. lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument

Hänvisning till underliggande interna styrdokument

Versionshistorik

Ikraftträdande	Version	Kommentar
2016-03-14	1.0	Jfr Dnr 16-2956
2017-05-29	2.0	Jfr Dnr 17-5044